

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Sibiu, 6 Octombrie.

În resboiul de rase din monarchie Austro-Ungarie este semnificativ, că Germanii încep să face represalii asupra Maghiarilor.

Cetitorii au cunoștință despre rivna cea mare ce o pură Maghiari pe maghiarisare. Maghiarisarea însă fiindcă atinge și elementul german din Ungaria a urmat ca Germanii din toate părțile să desaproveze mai întâi procederea Maghiarilor; erau după ce au văzut, că desaprobarea nu este suficientă, să facă un pas mai departe: să facă întrebunțare de represalii.

Deocamdată, după cât afilam din foile vienene; unele dintre represalii aceste ar fi următoarele:

a) Mauriț Iokai s-a făcut o invocătură cu editorul Otto Lanke din Berlin ca acesta să edea în limba germană romanurile acelui. Acea invocătură nu mai există;

b) Un alt scriitor maghiar încheiasă contract cu reuniunea pentru literatură germană din Berlin, ca să-i edea un opus despre Ungaria. Autorul a primit o epistolă dela societate în care i se pună întrebarea, dacă în imprejurările de față ar fi consultat și public o carte despre Ungaria;

c) Unei societăți de asigurări sunt au comunicat reprezentanțele din Austria, că mușterii de până aci nu mai vor să asigure la societăți ungurești.

d) În ministerul de comerț este o encuetă, care se ocupă cu eruarea mijloacelor, prin care statul să vină întrăjutorul industriei. Spre sfîrșitul acesta se constituise un consorțiu de capitaliști, care avea să procure decese milioane de florini. Din Austria mai mulți capitaliști insinuă retragerea lor din consorțiu și un tehnici din Praga a anunțat, că numai poate servi și mai departe cu stăturile sale.

Dacă faptele aceste sunt adevărate este foarte probabil, că represalii nu se vor opri la cele înșirute.

Am dîs la începutul acestor și-

FOITĂ.

Corespondența Catarinei II și a lui Josif II.

Împrumutăm din „Archive Ruski“ *) din Moscova următoarea corespondență schimbată între Catarina II a Rusiei și Josif II al Austriei relativ la revizuirea imperiului Grec pe ruinele imperiului Otoman, precum și crearea unui nou stat al vechiei Daciei.

17 Septembrie 1782.

Catarina a II către Josif II.

Imperul otoman altădată atât de redutabil pentru cei slabii este sfâșiat într-un moment prin calamitațile interioare, cari ar putea distrugere chiar un stat mai bine organizat. Possesiunile sale în Europa se găsesc prin poziția lor geografică separate prin mări de posesiunile din Asia. Cea mai mare parte din pașale, cari sunt în capul provinciilor nu se supun Portei decât în aparență și nu așteaptă de-

ruri, că este semnificativ, că Germanii încep să face represalii.

Se vor opri și la aceste, adeca, la casul că măsurile de felul cesta nu ar avea efectul așteptat, Germanii nu vor proceda mai departe?

Germanii de astăzi nu sunt ca cei din trecut. De când cu resboiul cel mare dela 1870—1871 natura lor se pare cu totul schimbată. Cosmopolitismul lor proverbial s'a prefăcut în o aderență la naționalitatea lor, care nu mai cunoaște granițele statelor în care trăiesc. Solidaritatea în ceea ce privește naționalitatea lor se intinde până acolo, până unde rezună idioma germană.

Acacea nu va se dică, că ei ar tinde la resturnarea statelor în care se află pentru a incorpora tot în Germania. La toată întempeala însă va se dică un interes, ca fie care ram, acolo unde se află, să poată trăi și prospera fără de a abătice la naționalitatea sa.

Pentru Ungaria începerea lor cu represalii lucru nu poate fi așa de indiferent ca în alte părți, unde Germanii se află într-o proporție disperată. Deși împărțită prin dualism în două staturi, monarhia austro-ungurească are o populație considerabilă germană. Solidaritatea lor politică, culturală și socială adusă la extrem poate da Ungariei mult de lucru. Ea poate provoca într'un stat fără capitaliști și fără industrie, pedeci, cari se pot să păne în sferele guvernului unguresc.

Pedeceleaceste validitate, fără alt concurs, sunt în stare să pună la întrebare chiar și forma constituțională de astăzi.

Ori că demonstrează Germanii din Cislaitania contra ideilor federaliste, sciu bine, că și într-o monarchie federalistică vor avea rolul cel dintâi și dacă se vor convinge, că dualismul cum este el astăzi ar fi în stare să înghețe elementul lor din Ungaria, ei vor preferi în cele din urmă cel mai mic.

că o ocasiune favorabilă pentru a scutura jugul supunerii și confiscației bunurilor lor, căci acesta este mijlocul ce întrebunțează sultanii contră goliciunii cronice a tesaurului lor.

S'ar putea dice același lucru pentru cea mai mare parte a supușilor creștini ai Portei, cari sunt de cinci sau șase ori mai numeroși decât Turci. Comerțul le este cu totul ruinat prin monopoluri și pedeci de tot felul. Locuințele sunt prădate de tâlhari; muncitorii și părăsesc cămpurile din cauza lipsei de siguranță și se refugiază în orașe ceea ce face ca desordinea, turbările și scumpetea hranei să crească mereu.

Disciplina militară în armatele de mare precum și în armatele de uscat ale sultanului, nu există decât cu numele. Jenicerii ocupă, cea mai mare parte, cu un mic comerț, nu și părăsesc de bună voe prăvăliile, căci ei sciu foarte bine, că mai adesea, nu sunt plătiți decât cu vorbe. Trupele, ce unele provincii au obligația, de a da, refuză, să se uni cu armata și nu plătesc imposibile, când au de cese teme

aceasta ar fi să și o însemne foarte bine Maghiarii și să se abată dela opera tantălică de maghiarisare. Consecvențele ar putea să întindă lanțul lor departe, lanț, care cu timpul ar deveni lanț pentru elementul maghiar însuși.

Opera aceasta continuată în liniamentele incepute în timpul mai nou este să dară un pericol chiar pentru Maghiari.

Decei pe cîntul cel mai mare contra statului unguresc il comit Maghiari însă, când provoacă furtuni, cărora nu vor fi în stare să le reziste. Nu vor fi în stare să le reziste pentru că nu sunt în condiții, prin care să impună unei puteri cum este Germania. Neînțelepicuia lor politică nu se opresce la atât. O mână de oameni, fără de nici un razin în Europa, ei bat răsboiu deodată asupra elementelor din Ungaria, cari toate mai au de prisos: și surdă aud, și orbii ved!

Altcum s'a — retras eără un înalt funcționar al administrației maghiare din postul seu. Comitetul suprem al comitatului Baciu-Bodrog, ca și mulți alți „domini“ din Ungaria, a avut lipsă prea mare de bani și a ajuns în concurs. Despre defraudăriile, ce se mai descooper mereu, în țara noastră maghiară, nici nu ne mai vine să aminti, căci a ajuns un lucru prea de toate dilele. Dar nu administrația bună și onestă, nu bunastarea economică a țării este ţinta șovinistilor, cari vreau să terorizeze astăzi cu gura lor neînfrânată toată suflarea nemaghiară. Ei ar voi — dacă ar putea — să sugrume tot, ce nu e maghiar, pe toate terenurile: Scoala, teatrul, comerțul . . . , cu un cîntvenit toate trebuie să maghiarise fără cruce. Până și cele mai moderate elemente maghiare sunt cuprinse de agitațiunile șovinistilor extremi; cel puțin ele nu cetează, a se opune torrentului. Însă terorismul exercitat asupra tot ce nu e maghiar, de parte de a produce efectul dorit, a început să stârnească o reacție puternică chiar și acolo, unde nu am fi așteptat-o. Unele organe, scrise în limba germană, dar până acumă destul de maghiaroane, precum este d.e. „Pester Journal“ se sufclă de odată în contra șovinistilor scriind bunăoară astfel: „Astăzi încă nu există o cestiu germană, dar încă mâne putem avea una. Concedem, că strigătele turbe ale foilor vieneze nu sunt normative; însă cu atâtă mai însemnată

De multe ori s'a accentuat în coloanele acestei foi, că elementul, care ar fi mai chemat de a și apropiu de sine, elementul maghiar, ar fi cel românesc. Către acesta însă Maghiarii sunt mai cu puțină considerație de căt și față cu Germanii.

Nu urmărim această temă mai departe, ci ne exprimăm părerea de

înțeles, că Maghiarii după ce le-a dat Deleu o soartă atât de favorabilă pentru dênsii nu se nisusc să facă traful placut tuturor elementelor nemaghiare în patria locuită de aceste, incât să fie toate mândre de numele Ungaria.

Fiind că conceția noastră ma-

ghiarii ne au adus până la stadiul, a

ne perde speranțele de o schimbare

spre mai bine, numai apelăm la bunul

lor simț; avem însă datorință de a

ne îngriji, că consecvențele politicei

lor să ne îmbărbăteze a păși în

marginile legii franc și pe față în

legislație și ori unde ne va chiama

interesul și datorința națională în con-

tra rătăcitoi lor direcționi.

pentru siguranța proprietelor lor lo-

cuințe.

Din an în an, divanul se popula-

leză cu oamenii mai capabili de a și

umpli buzunarele prin ajutorul ja-

fului, de căt a reforma vieiurile gu-

vernului, care cade din di în di și

care nu mai subsiste de căt grație

Alcoranului. Nu voi vorbi de frica,

panica, de cari pentru moment este cu-

prinsă populația turcă și care se co-

mică chiar divanului și seraiului la

fie care văt de resbel, și a căruia isvor

se găsesc în fie care verset al Coran-

ului. Ei bine! cu toată frica, ei tot au

recurs la miș de incelări, la mii de

intrigi pentru a pute să rupă tracta-

tele, ce nu le surid și cari, cu toate

aceste, le dău liniscea de care au atâtă

trebuință.

Aceste bine stabilită, eacă ce văși-

propune:

Băsându-mă pe convenția noastră,

în casă de rebel, trebuie să ho-

tărâm irevocabil următoarele prin-

ciuuri, cari ne vor conduce:

1. Trebuință de a ne arangia spre

o depărțire pentru viitorul ori-ce caușă

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu literă garmond — și timbrul de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 6 Octombrie.

Bem, generalul revoluționar maghiar din 1848/49, care a condus cu sabia în mână rescoală de atunci în contra dinastiei noastre habsburgice, de Dumneata trecută are un monument mare în Murăș-Osorhei, ridicat de „patriotii“ leali ai monarhiei noastre habsburgice! Ori ce comentariu este de prisos: și surdă aud, și orbii ved!

Altcum s'a — retras eără un înalt funcționar al administrației maghiare din postul seu. Comitetul suprem al comitatului Baciu-Bodrog, ca și mulți alți „domini“ din Ungaria, a avut lipsă prea mare de bani și a ajuns în concurs. Despre defraudările, ce se mai descooper mereu, în țara noastră maghiară, nici nu ne mai vine să aminti, căci a ajuns un lucru prea de toate dilele. Dar nu administrația bună și onestă, nu bunastarea economică a țării este ţinta șovinistilor, cari vreau să terorizeze astăzi cu gura lor neînfrânată toată suflarea nemaghiară. Ei ar voi — dacă ar putea — să sugrume tot, ce nu e maghiar, pe toate terenurile: Scoala, teatrul, comerțul . . . , cu un cîntvenit toate trebuie să maghiarise fără cruce. Până și cele mai moderate elemente maghiare sunt cuprinse de agitațiunile șovinistilor extremi; cel puțin ele nu cetează, a se opune torrentului. Însă terorismul exercitat asupra totușu și de a produce efectul dorit, a început să stârnească o reacție puternică chiar și acolo, unde nu am fi așteptat-o. Unele organe, scrise în limba germană, dar până acumă destul de maghiaroane, precum este d.e. „Pester Journal“ se sufclă de odată în contra șovinistilor scriind bunăoară astfel: „Astăzi încă nu există o cestiu germană, dar încă mâne putem avea una. Concedem, că strigătele turbe ale foilor vieneze nu sunt normative; însă cu atâtă mai însemnată

de conflict între cele trei imperii, și pentru a pute ajunge să evite pre cît va fi posibil contingența imediată a posesiunilor;

2. Impărțirea egală a teritoriilor cucerite și de care cele două state ale noastre pot conta în casă de rebel cu Turcia.

Căt despre primul punct, ar trebui în par, să „otârim dinainte și pentru totdeauna, că între cele trei imperii va trebui să existe un stat autonom, totdeauna independent de cele trei imperii limitrofe. Acest stat, ce trebuie să reconstituim și care a existat odată sub numele de Dacia, ar putea cuprinde Moldova, Valachia și Basarabia sub guvernul unui monarch creștin apartinând rîstului, care domină în aceste posesiuni și ale cărei calități personale și devotament cele două curți imperiale să poată absolut conta. Trebuie în același timp de a hotărî, ca acest nou Stat, al căruia suveran va fi hereditar, să fie cu totul independent și nu va putea nici o dată fi anexat nici Rusiei, nici Austriei, precum asemenea aceste două imperii nu vor su-

*) Traducerea „Pressei“ din București.

este părerea piațelor de bani. Acolo se privesc întemplierile cele din urmă drept începutul unei prigoniiri sistematice a naționalităților, zorii săngeroși ai unei freccări civile. Puterile financiare între Ungariei spatele, care e bolnavă de mii de stări nășnătoase. Aceasta trebuie să se opreasă odată!... Budapest este încă atât de necunoscută în străinătate, încât chiar de curând ministrul belgic de justiție a putut schimba Pesta cu Praga. Dacă s'ar păsi mai departe pe calea șovinistilor, Budapest în curând ar decăde la rangul unui oraș din Turchestan."

K OSSUTH, marele apostol al soviniștilor vezi bine are păreri cu totul contrare: „Egyetértes” din 15 l. c. n. publică o „prefață” de septă colomne, adăusă de Kosuth editiei franceze a memoriei sale. Marele revoluționar din 1848/49 dice acolo între altele multe de natură cea mai sovinistică: „Prin dualism monarchia ungurească s'au sters din statele europene bogate. Ungaria a devenit o provincie impotentă, care nu poate desvolta după trebuințele sale creditul, comerțul și comunicația sa și nu poate exercita nici o influență asupra afacerilor externe.” Ce frasă fară cuprins real! Ca și când o Ungarie independentă ar putea mai ușor pune stăvila torrentului slavic, care amenință a ne copleșii.

Nu este încă aplanață până acum nici măcar cestunea Dulcignului; căci o scire adusă de „Agence Havas” dto 16 Octombrie n. după care Muntegrenii ar fi intrat în Dulcigno în mod pacnic nu s'a confirmat încă din nici o parte. Positiv este numai, că admirul englez Sir Seymour a primit în 15 l. c. n. informația oficială despre apărarea Turciei, a preda Dulcignul. De altă parte se telegrafează dto Scutari 16 Octombrie n., că Riza pașa vrea să tracteze cu Muntegnru în Podgorița; ear Muntegnul preferă teritoriul austriac, anume orașul Cattaro ca loc de tractare.

Se afirmă din nou, că principalele Carol al României va merge la Rusia, pentru a conveni acolo cu principalele Alecsandru al Bulgariei. Decocamădată Domnitorul României se duce la tabăra de la Tighănești.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Sibiu în 7 Octombrie. (Adunarea generală pentru fondul de teatru.) Un număr frumos de inteligență română din Transilvania și din părțile bănățene și ungurene s'au întrunit cu oca-

feri nici o dată, ca să fie supus la vre o altă putere.

Frontierele acestui nou Stat trebuie să fie delimitate din partea Poloniei și Rusiei prin Dnițru și Mareea neagră și din partea Austriei prin linia acușăriilor, ce am garantat-o M. V. I. în o clausă secretă a tractatului nostru, și apoi prin Olt, până unde se aruncă în Danubiu. Din partea Turciei nouă Stat va avea drept frontieră Danubiu până la gurile lui.

Delimitațiunea noii frontiere între Austria și Turcia depinde de ceea ce M. V. I. va voi se decidă relativ la achizițiunile teritoriale, la care ea are atât de multe drepturi. Asupra acestui punct vom avea să ne înțelegem într'un mod mai clar, conform clausei secrete a tractatului nostru: de aceea sper, că M. V. I. va voi să se confie mie franchetea, pre care o strinsă și sinceră amicitie o face necesară reciprocă.

Frontiera cea mai naturală între Rusi, imperiul otoman și aceea, care și dor-o mai particulară, este marea Neagră.

Polonia va rămâne cu frontierile

sineuace aceasta aici în Sibiu. Duminică la 11 care înainte de ameađi adunarea, la care a luat parte și Esculența Sa P. Archiepp și Metropolit Miron Romanul, de P. Archim. și vic. archiepiscop N. Popa și alți onorațiori din cler și laici precum și o cunună frumoasă de doamne și domnișoare din loc și din afară, dl Babes o deschis cu următorul discurs:

„Sciind chiemarea și având fericirea, de a deschide și conduce această frumoasă adunare, îmi simt de plăcută detorință, a atinge căteva cuvinte occasionale asupra scopului întreprinderii noastre, cu atât mai verăos, căci mulți sunt încă în națione, chiar între cei din inteligență, cari se pare a nu le fi pătruns bine.

„Este vorba de fond pentru teatrul național-românesc.

„Ce va se dică aceasta?

„Eată-vă d-nelor și d-nilor, ideea, precum am priceput-o eu din capul locului și precum astăzi o pricepe și comitetul central al d-voastre.

„Lucrăm la adunare de mijloace pecuniară, cu cari să se poată înființa și susține — o scoală practică pentru popor; — o scoală, unde prin reprezentării viuie, adepte prin producționi personale și faptele înaintea ochilor poporului nostru — va se dică, în cel mai eficac mod de instrucție, — prin exemple intuitive, destăptătoare de spirit și inducătoare de inimă, să se arate poporului nostru valoarea verităților, însemnatatea evenimentelor și faptelor celor mari din viață — atât cea privată cât și cea poporala și socială, precum și urmările cele triste și neevitabile ale greșelilor și vitierilor, ale retăcerii și distrucției omenești; astfel luminând poporului în viață înspărându-l și conducându-l spre scopurile cele mari și sublimale ale societății organizate, ce se numesc și stat; — îndemnându-l la progres, dezvoltare, cultură, la fapte publice și private, bune și frumoase; de altă parte ferindu-l de retăceri și străiciuni. Toate acestea într-o nobilisare proprie a poporului — prezint și viitoru, în care nobilisare se cuprind propriamentele fericirea în această viață, pre acest păment.”

„Multe popoare pre această cale, prin această scoală s'au dezvoltat și urmă a se dezvolta, astfel strălucind și simțindu-se fericite între celelalte — și mai multe rămase înderătu în scoala vieții.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

ce posedă actualmente, după „tractatul încheiat între cele trei puteri”, tratat, care determină frontierele ei și garantează posesiunile.

Căt despre echilibrul achizițiunilor viitoare ale Austriei și Rusiei, pentru moment, Rusia nu doresc pentru dănușa ca posesiunile turcescă, de căt:

1. Orașul Otchakoff și dependențele lui între Boug și Dnițru;

2. Una sau două insule în Archipelag, pentru a garanta și facilita comerțul supușilor ruși.

După ce m'am ecscrimat cu cea mai deplină francheză și cu cea mai mare sinceritate asupra planurilor mele în cas de resbel și asupra celor ce aș dori să obțin pentru binele supușilor mei, rog pe M. V. I. de a mă onora cu ceeasi confidență, atât de proprie amicitie și obligațiunilor, ce există între noi, comunicându-mi, într'un mod detaliat, planurile și dorințele sale. M. V. I. trebuie să fie asigurată, că nimic nu va pute să mi facă mai multă plăcere de căt posibilitatea de a o ajuta în scopurile sale și de a contribui la realizarea cu armatele mele,

„Cei inspirați de acest pesimism, cred cum că noi, pentru scopul nostru avem în vedere ridicarea de palate teatrale mari la diferite puncte ale locuințelor poporului nostru. El se înșelă. Întâa noastră este cu totul alta; este, ca înălță ce vom avea un venit sigur de 6—7000 fi. la an, să procurăm decorațiuni și costume și mijloacele necesare de transport, să procurăm — prin premio — piesele necesare, să primim cu căte 3—4000 fl. o societate teatrală, bună, ambulantă, și o trămitem să facă scoala mai sus atinsă din ținut în ținut printre popor.

„Spre acest scop mijloacele de bună samă le vom procură căt mai curând. Deja de 9 ani, de când există această societate, avem adunată o sumă de 24 mil. fl. la care singuri trei domini Mocionescii au contribuit cu preste 9000 fl. Avearea noastră în 10 ani normalmente va fi duplicată și în cel mult 12—20 de ani va fi în stare a nea de suma veniturilor necesare; ear' dacă cerul s'ar indura, să ne dea timpuri mai bune și pentru camp și pentru politică, apoi chiar în 5—6 ani am putea fi în stare de a ne deschide scoala cea dorită.

„Dar, astăzi pe mulți i' ingrijesc și descuragiază pedecele politice ce se ivesc de sus! Nici de aceste să nu spăriem. Vă fac atenții, că statutele noastre chiar de ministerul de astăzi sunt aprobată; ear' încă pentru aparițiunile mai nouă de pedece în contra teatrelor nemaghiare, cetez a'mi spune solemen convicțione, că acele sunt productul unui încipit pericol din partea naționalităților. Este natural, că omul, și de asemenea și poporul, în momentele de temere și frică, să esecădă în apărare. Dar aceasta nu ține, decât până se convinge despre greșala sa. Putem să fim cu toții convinși, că de înălță ce domnii maghiari dela putere se vor încredința, că desvoltarea și cultura poporului român nu este pentru dănsii și patria română un pericol; ci este un evident folos, o siguranță a existenței și prosperității comune, tocmai atât de puțin ne vor impiedeca dezvoltarea și cultura, căt de puțin România, convins pe deplin de importanța naționalei maghiare pentru sine, ar fi în stare a impiedeca dezvoltarea și cultura acesteia și-a periclită existența. Apoi în această privință dejă ni se ivesc pe orison unele puține razăuri, care curând trebuie să lucrească în deplină putere și apoi să ne răsăre soarele adevărului, dreptății și frățietății din partea întregiei națiuni maghiare!

„Rog pe on. adunare, să se pătrundă de aceste rațiuni logice, de a ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

„Dar la noi se vede, că pentru acest scop, pentru această scoală, considerând starea noastră tâcloasă, săracie și împărlare, în carea ne aflăm, mijloacele necesare nici odată nu le vom ajunge.

tăte ori conprobate prin experiența popoarelor, astfel apoi inspirați cu toții, întrucătă se facem propagandă pentru scopul nostru cel frumos, carele în adveř este atingibil, sigur și curând.”

In prezentul de dă expresiune neplăcerei, care are comitetul central prin procesele ce, din mandatul adunărilor generale, a trebuit să facă mai multor subscritori de sume însemnate, pre care mai apoi au refuzat a le respunde. „Sunt bărbăți, cărora le place a figura ca Român mari și plini de devotament către națiune, și care totuși, prin advocacy străini, înaintea judecătoriei din Budapest nu s'au sfătuit să ataca și compromite întreprinderea și scopul în cel mai nerușinos mod! Dar ofertele la noi se fac din cea mai liberă voie, și nimeni nu cere cineva să-și încorde punga preste putință. Când insă un om matur se deobligață și parola, măcar cu sacrificiu. Aceasta pretinde caracterul de bărbat de Român serios!”

După aceste cuvinte președintele bineînțând pre cei veniți din afară, din deparțare și salutând pre toți cei adunăți, declară ședință I de deschisă.

La acest discurs d. V. Roman a reponsat:

„Domnule președinte! Onorabilă adunare! Istoria ne dovedește la fiecare pagină, că popoarele săi merg înainte, săi mor. Altă alternativă nu există.

În curs de 1800 ani națiunea română a dat toate probele de putere de viață neperitoare, ear în secolul nostru ea și-a afirmat existența în concertul popoarelor, care merg înainte, cari sunt în progres și cari aspiră la un viitor mai bun.

În deosebi poporul român din Austro-Ungaria, indată după soturarea jugului slăviei, s'a pus, așa crea și asigură unul că unul factorii progresului seu.

Teatrul, fiind unul din acești factori, nu putea să lipscă din primele obiecte de îngrijire ale poporului nostru.

Avizati fiind noi mai mult ca oricare dintre popoarele conlocuitoare la propriile puteri, partea cea mai mare a operei progresului cade la noi în sarcini inițiativă private.

Un frumos producțial acesei inițiative este, domnilor, „Societatea pentru fond de teatru român”, pe care, reprezentată în adunarea ei generală de astăzi, avene fericirea, și o salută în mijlocul nostru.

Importanța teatrului în timpul de față nu mai e de desbatut. Ori-ce om intelligent recunoaște, că teatrul este icoana societății și unul dintre cele mai puternice elemente civilizațioare.

De aceea vedem teatrul inflorind la toate națiunile începând dela Indiani, cari cu 1500 ani înainte de Christos aujunsă la o dezvoltare considerabilă în cultură și până în timpu noastre.

Nu cred deci, să mai fie astăzi om intelligent, care să nu recunoască aceste adevăruri stabilite prin genuri nemuritorii ca Aeschiles, Sofocles, Euripiades, Molier, Shakespeare, Schiller, Götthe și alții.

Însă dacă teatrul în general cantă și ridica virtuțile și moralitatea, cu atât mai mare este influența teatrului național asupra unui popor cu simțimile naționale adormite prin asuprare.

Aceasta o putem vedea foarte apreciată la frații noștri de dincolo, unde abia în secolul secundului prezent s'au făcut nisice timidă incercări pentru înființarea unui teatru național; căci despotismul se temea de influența deșteptătoare a teatrului.

Aceasta am putut-o vedea în Franția pe timpul lui Napoleon III, unde

reprezentanțile „Musei de Portici“ erau oprite, pentru că apătau poporul la revoltă contra autocratului.

Aceasta o putem vedea la noi chiar, unde sovinismul maghiar trema de frică la singura cugetare a unui trezur național.

Așa dară în frica asupriorilor de teatrul național se poate vedea toate apriat influența lui asupra unui popor.

Și despotismul are dreptate să se teamă, căci poporului, în care doar simbolul național, i ajunge să vadă umbrele strămoșilor sei glorioși aparând pe scenă, pentru suful înjosit să se ridică cu putere, amorul propriu național adormit prin batjocuri și despreț să se redeștepte.

Eată Domnilor problema măreță a „sociației pentru fond de teatr român“, care a venit astăzi la noi, ca să punem încă o peatră fundamentală la edificiul măret, care înaintează încep dar înaintează și.

Cu astfel de idei atât venit, domnilor, în sinul Sibiului atât de iubit și cunoscător de artă! și cu astfel de convingere România din Sibiu vă salută prim mine: Bine atî veniti!

După aceste adunarea și-a început agendele despre care vom raporta în alt număr.

Varietăți.

* (Dar împărătesc). Maiestea Sa împărătea Maria Anna — după cum ne spune „Prager Abendblatt“, — s'a indurat prea grațios, a dărui 200 fl. v. a. comitetului de femei din Sibiu pentru ajutorarea copiilor săraci.

* (Din comitatul Sibiului). Sunt denumiți resp. transferați: Moise Branice vice-pretor al cercului Tâlmaciu transferat în aceeași calitate la cercul Sibiului; Liviu Bran de Lemeni vice-notar-onorar comitatens ca vice-pretor al cercului Tâlmaciu; au devenit canceliști: Victor Bock și Guido de Putkowsky; și Gustav Binder de-nunit director de cancelarie.

* (Postal). În Gârbău (comit. Clujului) s'infințat cu 16 Oct. v. un oficiu nou postal, care stă în legătură cu trenurile, ce comunică pe linia Oradea-mare — Cluj resp. cu poștele ambulante. De cercul acestui oficiu se în următoarele comune: Gârbău, Măcău, Somtelec și Tiurea.

* (Concertul) Reuniune romane de cântări din Sibiu, anunțat în Nr. 116 al diariului nostru, după programă publicată, a avut loc la 5/17 Octombrie, începând curând după 7 ore seara.

Juna reunii, activă și conscie de chemarea sa frumoasă, a intruit la această producție — cu puține excepții — întreaga inteligență română din Sibiu și prea stimați membri esterni ai societății pentru înființarea fondului de teatr român astători în Sibiu la adunarea generală a acelei societăți precum și o parte a inteligenței din opidul Răsări, ba și un număr de amici ai artei musicale din concetenții noștri neromâni.

Piese singuratică din programa bogată a acestui concert, s'a executat cu precisiune, unele chiar cu multă destăteritate.

Între cele din urmă, însemnăm cu deosebire:

„Dimineața“, chor de L. Lenz.

„Cimpoieriu“, melodie scotică pentru chor, aranjată de R. Weinwurm.

„Viața Tiganilor“, chor de R. Schumann; Solurile pentru soprani.

„Odată și acum“ de T. Georgescu.

„De pe vîrful astui munte“ de Mezetti, în cari din urmă, tineră domnișoară M. R. a dat o probă

nouă despre talentul, vocea plăcută și despre scoala cea bună, în care se cultiva în artă-cântări. În Trei cho-ruri și oarie din „Pricioasa“ domnișoară Br. E. P. din nou a delectat publicul cu vocea-i plăcută.

Cu deosebit efect s'a executat plăcutul Cuartet din opera „Fluerul fermecat“ de W. A. Mozart, la care, ca și la cele de mai sus amintite, pieșe aplause erau cele mai vii.

„Tata moșu“, de A. Flectenmacher, în urma aplauselor, și cererei publicului, s'a repetat.

Dăm expresiune dorinței noastre călduroase, ca tinera reunii română de cântări să aibă perseveranță și succese și mai departe întru deslegarea frumoasei probleme, ce și-a propus-o.

(Calendarul tipografiei archidecesane) pe anul 1881 va fi în dilele acestea de sub tipar. O perfecționare remarcabilă făță cu ediția anului trecut este extinderea semnatului bisericei noastre dreptedicioase, deoarece acela de astădată cuprinde și consecnarea parochilor din archidecesă după date oficiale. Prețul ca și mai nainte: 30 cr.

(Sosirea principelui Carol și soției sale principesa Elisabeta în București). A. A. L. L. Regale principale Carol și principesa Elisabeta au sosit la 7 ore și 10 minute, într'un tren special, la gara Cotroceni, care au fost foarte bogat pavoașată și iluminată. Sosirea trenului principiilor a fost salutată cu un mare entuziasm de o mulțime formidabilă care se grămadă pe peronul gărei: uralele s'au prelungit, de mii de ori repeatate, până în momentul când A. L. R. au părăsit vagonul sălon pentru a desculca pe peron, unde Ele au primit felicitările respectuoase ale tuturor înalteilor demnități ai statului și a unui mare număr de dame, care toate au oferit Prea grațioasei noastre Suverane buchete superbe. Sântia Sa Metropolitul Primat, toți ministri, Episcopul catolic, președintele senatului, guvernul Băncel, mai mulți generali, președinții Curților și tribunalelor erau în antăiate ranguri; apoi în urmă se imbulză mulțimea de notabilități politice și oficiale, vre o sută de oficeri superiori și poporul foarte numeros care, neputindu-se apropiua de Altețele Lor Regale, agita în aer batiste și pălări și strigau „ura.“ Principale și principesa păreau viu mișcăți de această primire entuziasă, căreia A. L. au ridicat ori ce aspect oficial și ceremonial prodigând strângeri de mâna tuturor acelora, care le apropiau, și cerând fie-cărui nouătății cu o mare bună voință. Principale, în mai multe rânduri, despici și sururile mulțimii spre a întinde mâna persoanelor prea deparate de treccerea sa. Recepția în salonul gărei a ținut cel puțin două-deci minute. Călătoria A. L. R. dela Verciorova la București a fost de căt o lungă serie de ovăzuri: în cele mai mici gări populăriile rurale se adunaseră și aclamau pre Augustii călători în treccerea lor. Trenul principiar nu s'a oprit decât la stația principale ale liniei; acolo principale Carol descindea și prima omagie ce l se adresau, pretutindeni numeroase și entuziasă: principesa primă din vagonul seu salon felicitările privilegiilor, care se puteau aprobia și de departe ovăzile mulțimii, căreia Ea respondeau prin un suris continuu. D. I. Brătianu, președintele consiliului, d. Teriachiu, ministru de interne și d. colonel Falcoianu se duceseră să primească pre A. L. R. la gara frunțării a României. D. Dimitrie Sturza se afla asemenea în tren principiar.

(Societatea carpatină) din Ardeal a primit până acum un număr mare de membri. Comitetul săcănd cunoștuță această impregurare se roagă totdeodată, ca toți acei domni-

cari n'au retrămis până acum liste de subscriziuni, să binevoească, a le retrămite până în 25 Oct. n.

(Manevrele române). Garnizoana întreagă din Iași, precum și toate trupele staționate în orașele Moldovei superioare au plecat deja în lagărul dela Roman. Schimbările timpul deodată spre ploaie, viața trupelor din lagăr firescă va fi imprunată cu multe neplăceri. Din această impregurare fatală „Bucarester Tăgbeplat“ se teme, că timpul plios va avea înjurință foarte rea asupra manevrelor.

(Băile (scaldele) dela Ognă) Sibiului, care după cum anunțasem era să se vândă prin licitație publică în 20 Oct. s'au vândut deja cu 22,000 fl. v. a. unei societăți din Sibiu, carea consistă din dd. frații Borger, Ferderber, Hufnagel, apoi Albrecht și Ludovic Fronius.

(Fapte naționale.) Pentru actorii nemțesci din Budapesta Banca centrală de credit fonciar din Austria a dărui 1000 fl. v. a., apoi societatea teatrală din Viena numită „Schröder“ a votat pentru ajutorarea actorilor nemțesci din Budapesta 300 fl., carea prin subscriziuni între membrii societății s'a ureat la 500 fl.

(Corăbii încărcate cu aur). Din porturile Hamburg, Havre Liverpool, London ieșe vase încărcate cu 2-3,000,000 fr. cu destinație pentru America. Aceasta este tributul Europei către industria noastră lumi. Astăzi găsim în „Correspondance américane“ tabloul mișcări monetare de importație și exportație a aurului și argintului în decurs de septă luni din anii 1880—79—78. Estragem din acest tablou numai diferența pentru anul curent asupra exportației de aur și argint; diferența anului este până acum de 23,940,436; diferența argintului de 2,941,771.

Tabloul specifică diversele elemente ale acestei circulații în două date. Ecce-le: Aurul (30 Ianie 1879) 286,940,698; argintul (aceeași dată) 112,050,983; Aurul (20 Ianie 1880) 375,681,581; argintul (aceeași dată) 140,009,537.

Tesarul american a incassat până acum 115,000,000 fr. proveniți din Franția,

Bilanțul băncii franceze s'a publicat și vedem că în această săptămână au eșit din banca Franciei 14,800,000 fr. în aur și au intrat 3,000,000 fr. în argint. Astăzi vedem că Banca Franciei a ureat la 3,50 la sută dobândă scomptul ei. Faptul se explică prin sine.

„Din Londra aurul curge ca apa“ dice „Correspondance américane“.

(Călătoria reposată) Cădavul soției banchierului Morisson reposată în Viena era să se transpoarte dela Viena la Minneapole în Statele Unite. Mai curând însă se poate speda omul în lumea cealaltă decât în acea lume nouă, carea într-un corm mai larg este cunoscută sub numele „America“. Gineralele reposate, un medic, s'a încercat a transporta rămășițele ei pământeschi preste apa cea mare. La toată stația din Viena până la Liverpool — de aceste sunt vre-o căteva sute — trebuia sefului de stație respectiv să se facă cunoscut, că trenul duce un cadavr și afară de aceea și dinore la fie-care juncțiune nouă de tren trebuia să francheză totdeauna biletul de transport al cadavrului. Această impregurare cam greaie i se arăta Americanului în sfîrșit prea incomodă și aşa negoțiile cu administrația călei de vest, cum s'ar pată de cinstea de pe urmă soacrela săle intr-un număr mai mic de rate. Firma de esport Iac. Karpeles et. comp. din Viena găsi în sfîrșit mijlocul prin căstigăria unui deposit, ce acoperă pe deplin francatura soacrelui din Viena până la Liverpool și așa reposata de

vre-o căteva dile a întreprins călătoria îndepărtată, carea dela Liverpool încolo continuă preste Ocean și costă întreagă la 4—5 mii de fl. Atunci i mai bine a călători în America ca om viu, pentru că călătoria pentru acesta este cu mult mai lesne.

(Soldați scutiți de frig) Ministerul comun de resboiu a ordinat, ca toate transporturile de militari, care vor fi să se efectuească în timp de earnă, deaci în colo să fie provăduite cu toale, carei să se scutească presoldații de frig. Feciorii bolnavi căpătă căte un tol, cei sănătoși însă capătă doi înși unul.

(Serbarea desvălirei monumentului lui Bem). Pregătire pentru serbarea monumentalui lui Bem, din Murăș-Oșorhei a puse în mișcare toată Ungaria. Comitatul Budapestei în congregația sa generală estraordinară înținută în dilele trecute a decis, a înconștiința festivității despre bucuria patriotică a comitatului. Studenți și societăți honveșilor din 1848/1849 din Budapesta au trimis căte un comisie la serbarea aceasta din Murăș-Oșorhei. Asemenea au primit pe studenții poloni, care spre acest scop vin din Polonia din Murăș-Oșorhei. Universitatea din Cluj fu reprezentată prin 7 profesori. Din toate părțile Ungariei și Ardealului Ungurii sunt entuziasmați pentru această sărbătoare și trăimit de peste tot locul comisiuni și telegramă de bucurie și gratulare comitetului festivității.

(Dare de samă trimestrală) a „Institutului de credit și de economii „Albină“ din 30 Septembrie 1880.

	Schimbări
	din stocă
	Suma
	dela 31 Ianie
	fl. cr.
Active.	
Numerar	62,306.— + 2,017,95
Escompt de schimburi	532,873,80 + 10,660,19
Reuniunuri de credit	32,966,31 — 490,23
Imprumuturi pe hipotece	196,368,77 + 39,921,15
Credite fisice	66,281,63 — 5,357,70
Imprumuturi pe efecte	2,865.— — 240.—
Efecte	3,740,75 — — —
Fondul de garanția al scriurilor fonciare	212,718,82 + 9,542,23
Realități	44,776,81 + 15,279,54
Alte active	121,180,77 + 22,127,87
Total fl.	1,276,078,66

	Passive.
Capital social	
a) 1000 acțiuni fl. 100,000.—	
b) 2000 acțiuni unica fond de garantă al scriurilor fonciare fl. 200,000.— 300,000.—	
Fondul general de rezervă	23,192,12 + 100.—
Depuneri pentru fructificare	721,806,44 + 40,212,02
Scriuri fonciare în circulație	151,800.— + 43,000.—
Fondurile de garanție ale reuniunilor de credit	18,059,60 — 66.—
Fondurile de rezervă ale reuniunilor de credit	408,81 — —
Fondul de garanție al creditorilor hipotecari	930,50 — 6.—
Fondul de pensii	1,000.—
Alte passive și saldo	59,081,19 + 10,220,98
Total fl.	1,276,078,66

Sibiu 30 Septembrie 1880.

Directiunea.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Studiul religiunii în scoalele noastre.

I.

Fiind religiositatea și moralitatea barometrul vitalităței unui popor, vom

înțelege ușor serioasele ingrijiri, ce se arată tot mai mult pentru decădere religiosităței și moralităței la poporul nostru. Până acum însă ne-am mulțumit numai a constata existența acestui primejdios morb social în toate păturile societății noastre, fără a ne lăsa ostencelă să cercetăm cu seriozitate proveniența lui, spre al' pută stîrpi din fundament. Scriitorul acestor rânduri și-a propus a cerceta invorul acestui reu, și mijloacele, prin cari s-ar putea delătura.

* *

Cu jumătatea a două a acestui veac începe o viață nouă pentru Români. Nemuritorul Saguna în primul sinod episcopal (1850) punse baza luminării poporului român ortodox din Ardeal, luând insuși în puternica sa mână trebile scolare (actele Soborului din 1850. §. 17), pe cari, în marele seu zel pentru cultura poporului le scie conduce cu așa energie, încă 14 ani mai târziu, la Sinodul din 1864, în cuvântul seu de deschidere, poate raporta că, sub conducerea sa, din proprile mijloace ale credincioșilor sei, s-au înființat 1 gimnasiu în Brașov, 4 scăole capitale, 600 scăole populare și în curînd se va înființa încă un gimnasiu în Brad.

Față cu trecutul lipsit de bine-facerile scăolei, generația dela 1850 înceoace succesive s'ar putea numi generația cărturării, trecută prin scăole.

Este însă ușor de înțeles, că aceste scăole, înființate ca din pămînt, au trebuit să și aibă neajunsele lor, să le lipsească la început chiar principalele condiții de existență: învățătorii destoinici, și cărțile scolare corespunzătoare. Căci înainte de 1850 de cauza scălei se interesa numai după nume un anumit director scolar. Tot cu ce ne puteam mândri era „o scoală clericală” numită „curs” în carea în timp de 6 luni de dile (!) cei ce sciau cete și scriu se pregăteau pentru a fi preoți. De învățători și cărți scolare nici o îngrijire.

Saguna, luând cauza scolară a mână, se îngrijește ca să imple însămîntarea lacună, ce o facea lipsă de învățători și cărți. Încă în citatul conclus al sinodului din 1850, dispune:

a) cu respect la învățători, ca: „scoala clericală a diecezei să se preface într-un institut teologic-pedagogic și să se înzestreze întocmai după cum sunt întocmite atât seminarii” spre a putea crește în trînsul pe fiitorii învățători. Și, fiind că era de prevedut, că pentru cariera învățătoarească nu se vor putea pregăti în timp scurt atât tinere, de căci avea trebuință tot prin citatul conclus obligă pe fiecare fiitor preot „a fi învățători după stările împregiurii”;

b) cu privire la cărțile scolare decocamdată prescrie tot ce în acelle timpuri se putea folosi în lipsă de mai bune – până la alte dispoziții.

Institutul teologic-pedagogic, cea mai de predilecție instituție a lui Saguna, fu menit și focalul culturii pentru România ortodoxă. Din el aveau să ieșă învățătorii bine pregăti și profesorii de la acest Institut, crescând aproape toți de Saguna pe la universitățile cele mai renomate, aveau să facă și dispare lipşa de cărți scolare. Spre acest scop Saguna le făcu cele mai mari înlesniri și avantajii, punându-le la disposiție tipografia, ce o înființă deja la 1850. Tot ce a putut se face un om pentru scăola, Saguna a făcut *). Dar ori căt de mare

a fost îngrijea lui Saguna pentru delătarea lipsei de învățători cualificați și cărți corespunzătoare, scoalele totuși au remas în parte cea mai mare timp mai indelungat lipsite de învățători destoinici, așa în căt și astăzi, după o muncă de 30 ani încă lipsa lor este destul de simțită. Nici până astăzi încă profesorii destinați de Saguna a provădește scoalele cu cărți corespunzătoare, n'au fost în stare să da în mână învățătorilor și scoalelor din mai multe obiecte dorite cărți corespunzătoare.

Lipsind deci în decurs de 30 ani una sau alta din cîțatele două condiții de viață a scoalei, urmează de sine, că generația trecută prin aceste scoale a trebuit să capete o instrucție, după împregiurări, mai mult sau mai puțin defectuoasă. Căci dacă nici cel mai destoinic învățător, de cari trebuie să recunoascem, am avut și avem puțini, nu este în stare să face progres îndelulitor având cărți scolare necorespunzătoare, și fiind silit să propuna după un plan nepedagogic, – ce progres poate face acela, carele e pus învățătorului numai ca de mărturie, fără pregătire îndelulitoare sau fără leac de pregătire pedagogică?

Abstragem de la cele latice obiecte de învățămînt, și ne restrîngem pe lângă unul singur, dar cel mai însemnat, carele trage în cumpăna aproape căt toate cele latice: *Religiunea*.

(Va urma.)

Bursa de Viena și Pesta

din 16 Octombrie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	106.60	106.85
I emisiune de oblige, de stat dela drumul de fer oriental ung.	80.50	81.—
II emisiune de oblige, de stat dela drumul de fer orient. ung.	97.25	97.75
Oblige, de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	84.—	84.—
Imprumutul drumurilor de reparație pămentului	122.30	122.75
Obligăjaniung. cu clausulă de sorărie	95.25	95.50
Obligăjaniung. cu clausulă de sorărie	94.—	94.—
Obligăjaniurbanile temesejană	93.50	93.50
Obligăjaniurbanile temesejană	92.75	92.50
Obligăjaniurbanile transilvane	93.50	93.50
Obligăjaniurbanile croato-slavonice	94.50	—
Obligăjaniung. de recompărare decimale de vin	98.25	93.50
Datorie de stat austriacă în lăptă	71.20	71.—
Datorie de stat în argint	72.70	72.50
Renta de stat austriacă	86.55	87.—
Sorja de stat dela 1860	129.—	129.—
Achiziții de bancă austro-ung.	816.—	820.—
Achiziții de credit austro-ung.	273.—	261.25
Achiziții de bancă de credit ung.	242.25	247.—
Sorji ungurești cu premii	108.50	107.50
Sorji de regulă Tisei	108.—	108.—
Argint	—	—
Gălbini	5.63	5.64
Napoleon	9.39	9.40
100 marce nemțesci	58.15	58.10
London (pe poliță de trei luni)	118.—	118.—

Economic.

Sibiul 15 Octombrie n. Pro hectolitră: Grâu fl. 7.40–8.40; grâu răcorit fl. 5.90–6.80; săcărăfl. 5.60–Orz fl. 4.10–4.50; Orz fl. 1.90–2.30; Cucuruz fl. 4.60–5.; Mălin fl. 7–8.; Cartofi fl. 1.60–2.; Semenjă decanepă fl. 6–7.; Mazorefl. 6–7.; Linte fl. 9–10.; Fasolefl. 5–6. pro 50 chilo: Fișăr de pâne fl. 6.; Slăină fl. 34–36; Unsosare de porc fl. 40–40; Sără brut pro 50 chilo fl. 15–17; Sără de lumană fl. 24–25; Lumanări pro 50 chilo fl. 23–25; Săpun fl. 18–20; Făină 50 chilo fl. 0.80–1.; Cănepră pro 50 chilo fl. 16–18; Lemnverător de foc pro metru cubic fl. 3.25 Spirit pro grad 55–60 cr. pro chilo: carne de vită 46–er.; carne de vită 35–48 er.; carne de porc 46–48 er.; carne de berberecă 24–26 er.; ouă 10 de 20 er.

Mediaș, 14 Octombrie n. Pro hectolitră: Grâu fl. 7.50; Grâu săcărăfl. 6–6.80; Săcărăfl. 7.50–6.; Orz fl. 6–6.30; Cucuruz fl. 2.40–4.; Semenjă de cânepă fl. —; Fasolefl. 5–5.50; Mazorefl. —; Cartofi fl. 4.50–4.60; Făină fl. 1.12–20; cel vecchiu; cel nou fl. —; Cănepră fl. 26–28; Slăină pro 100 chilo fl. 60–66; Unsosare de porc fl. 70–70; Sără de lumană fl. 36–46; Spirit pro grad cr. 11 1/2; carne de vită pro 40 cr. carne de porc 48–er.; carne de vită 35–44 cr.; carne de berberecă 24 er.; ouă 6 de 10 cr. Tergul fu bine cercetat.

(Miscrearea portului Braila). Miscrearea comerțului cerealelor din portul

Brăilei în cursul lunii Septembrie a fost mai înimată de căt în cele latice luni. Piețele din Germania de Nord ca și cele din Franța s'au înținut în rezervă până acum; astăzi însă nu se mai pot abține, și scările ce ne sosesc din Marsilia sunt foarte favorabile cerealelor noastre.

Grâul s'ă ridică până la 110 lei chil. gherca 120. Forumbul se joacă tot la prejul medioru de 60 lei chil. din cauza, că Italia nu mai cere și în Anglia ne concurează America. Secară este prea mult căutată, prejul s'ă ridică până la 93 lei chil. și stocul lipsește cu desăvârsire. Orzul asemenea este foarte căutat și prejul s'ă ridică la 93 lei chil. Nu mai puțin este căutat și meu pentru Austria, prejul este destul de favorabil cu 40 lei chil.

Tendență este spre urcarea prejurilor, pentru că stocurile lipsește și cerealele se măresc. Timpul încetării navigațiunii se apropie și cumpăratilor din piețele Europei se grăbesc să aprofioanea de cantitățile ce le trebuie. Aven în următoare recolta portul cincințina nouă de 92 de libre, care s'ă vândă imediat ca a sosit în port 1000 chil. cu prejul de 69 de lei chil.

In genere recolta întreagă a anului curent și n'a fost aşa de abundentă, dar a fost de bună calitate, ce ea a favorizat prejurile.

Iată și statistică pe luna Septembrie, din anul curent și anul trecut aceeași lună, din care rezultă, că septembrie, anul curent a fost mult mai favorabil de căt anul trecut, ceea ce va compensa stagnația din luncile trecute, dacă nu în total, cel puțin în parte.

Producțile exportate prin portul Brăila în luna Septembrie.

anul	1879	—	1880
Grâu chil.	31.000	—	66.900
Porum chil.	8.500	—	7.000
Orz chil.	14.000	—	27.000
Secară chil.	4.000	—	10.000
Diferite chil.	4.600	—	2.600
Total.	62.100	—	113.500

(Mesagerul Brăilei.)

4. Pentru postul învățătoresc din Jucul român cu salar anual de 100 fl. v. și lemne de foc.

La concursele subsemnate se așteaptă liber pentru învățători, cari vor ocupa posturile amintite și li se dau lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au de ași substerne suplicele instruite cu documentele respective amănușat Stat. Org. și regulamentul provizor din 1878 și ale oficiului ppresbiteral gr. or. al Ternavei superioare în Alma până la terminul indicat.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Ternavei superioare în contelegeră cu comitatele parochiale.

Ioan Almășan, m. p., ppresbiter.

Nr. 238.

CONCURS.

3-3

Pentru ocuparea stațiunilor învățătorescă la scoalele confesionale gr. or. din comunele: Cinade, Broșteni și Păuca în ppresbiteral Mercurii prin aceasta se scrie concurs cu terminalul până la 14 Octombrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Cinade, 250 fl. v. a. trei stenagi de lemne, cortel natural în edificiul scoalei și folosirea grădinile scoalei în mărime de 600 fl. ⁰.

2. Broșteni, 160 fl. v. a. doi stenagi de lemne și cortel natural.

3. Păuca 120 fl. v. a.

Concurrentii au și asterne suplicele lor instruite în sensul satului organic și al regulamentului provizor din 1878 la subsemnatul oficiu ppresbiteral până la terminul prejipit.

Dela oficiul ppresbiteral al tractului.

Mercurea, 15 Septembrie, 1880.

În contelegeră cu respectivele comitatele parochiale.

Ioan Droc m. p., adm. ppresb.

Nr. 257.

CONCURS.

3-3

Pentru ocuparea a două posturi de învățători la scoala capitală normală gr. or. din comuna Poiana protopresbiteral Mercurii se scrie concurs cu terminalul 13 Oct. a. c. st. v.

Dată acestor posturi este unul cu 250 fl. v. a. al doilea cu 300 fl. v. a.

Concurrentii și vor adresa suplicele lor, instruite conform regulamentului congresual din anul 1878 subsemnatului oficiu până la terminul indicat.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului.

Mercurea la 29 Septembrie, 1880.

Ioan Droc m. p., adm. prot.

Cancelaria advocului și fiscalului consistorial

Dr. Ioan Borcia,

se află în strada Cisnădiei Nr. 27 (casă d-lui Conrad).

[62] 1-3

Nr. 88 pres. 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresc din subsemnatele comune bisericesci protopiatului gr. or. „Ternava superioară” se scrie concurs până la 14 Octombrie a. c. st. v.

1. Pentru postul învățătoresc din „Alma” cu salar anual de 100 v. a. și lemne de foc.

2. Pentru postul învățătoresc din Dărlos cu salar anual de 100 fl. v. a. și lemne de foc.

3. Pentru postul învățătoresc din Boiu mare și mic cu salar anual de 120 fl. și lemne de foc.

Aloliț kir. közjegyző mint törvényszéki biztos részéről enezzen közirré tétek, miszerent f. 6. Octombrie hó 28-án délelőtti 9 órakor, helybeli néhai Andronic Demeter hatgátyék között tartazott butor és házieszközökkel álló ingóságok, készpénz lefizetés melett, nyilvános árvérés utján, a hatgátyék házban, helyben disznodi utcă 36 h. sz. a. eladatni fognak, mirol venni százdekozóle enezzen értésetnetnek.

Nagy-Szeben 1880 October 16-án.

Gundhart Frigyes m. p., magy. kir. közjegyző.